

СИТУАЦІЯ ІЗ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ВПО ТА ПОСТРАЖДАЛИХ ВІД КОНФЛІКТУ ОСІБ

ДАЙДЖЕСТ БФ «ПРАВО НА ЗАХИСТ» ЗА ЛЮТИЙ 2018

1 904 консультацій було надано

1 192 бенефіціарів отримали первинну юридичну допомогу

570 справ знаходиться на розгляді у судах

СУДОВІ СПРАВИ ЗА ВИДАМИ ЗВЕРНЕНЬ

Адвокаційні ініціативи

17 Національні адвокаційні ініціативи

18 Місцеві адвокаційні ініціативи

Головне

- У березні всі контрольні пункти в'їзду-виїзду (КПВВ) на неконтрольовану Урядом України територію (НКУУТ) подовжили свій графік роботи з 8:00–17:00 до 7:00–18:30. Однак, КПВВ «Мар'їнка» та «Майорське» зі сторони НКУУТ працювали за старим графіком ще декілька днів. Проблему було вирішено.

- У березні розпочалися роботи зі знешкодження мін поблизу КПВВ «Майорське».

- Мешканці Новотроїцького Донецької області в приватних розмовах розповідають, що військові розміщують свою техніку посеред селища й рекомендують мешканцям прилеглих територій залишати свої домівки через небезпеку. Після того, як власники виїжджають, військові займають їхні будинки.

- Деякі управління соціального захисту населення (УСЗН) продовжують неправильно інтерпретувати розпорядження Кабінету Міністрів України №1085 і відмовляти внутрішньо переміщеним особам (ВПО) у реєстрації, якщо їхні населені пункти не зазначені прямо в розпорядженні, але розташовані в районах, або підпорядковані районам, зазначених у розпорядженні (наприклад, УСЗН Волноваського району відмовляє реєструвати ВПО з Новолапси, Старолапси та Білої Кам'янки Бойківського району Донецької області).

- Виникає проблема з одержанням соціальних пільг та пенсій у Ново-олександрівці Попаснянського району Луганської області, яке розташоване в сірій зоні. Так, у поточній версії розпорядження №1085 населений пункт позначений як такий, що розташований на НКУУТ, а насправді це контрольована урядом України територія (КУУТ).

- Виплата соціальних пільг та пенсій залишається найбільшою проблемою для ВПО. УСЗН отримують інформацію про фізичну ідентифікацію (ФІ) переселенців з «Ощадбанку». Однак, ця інформація розміщується у локальних інформаційних системах УСЗН (Автоматизованій системі обробки персональної документації), а не в Єдиній інформаційній базі ВПО, яка є головним ресурсом, де можна знайти справи переселенців. Відсутність чітких інструкцій породжує невизначеність: деякі УСЗН не проводять перевірку фактичного місця проживання ВПО, які нещодавно пройшли ФІ, а інші стверджують, що така перевірка є обов'язковою й не залежить від проходження ФІ.

КПВВ «Майорське», жінка з особливими потребами чекає на допомогу

Люди чекають у черзі на КПВВ «Станиця Луганська»

Захист дітей

У Покровську Донецької області було ідентифіковано десятирічну дівчинку без супроводу. Вона проживала у своєї хрещеної матері з 2014 р. Батьки не контактують з дівчинкою та її хрещеною, адже мати

перебуває закордоном, а батько - на НКУУТ. Єдиними доступними документами є копії свідоцтв про народження дитини та батька. Хрещена мати налаштована офіційно оформити опіку над дівчинкою.

Ця публікація була розроблена за підтримки Агентства ООН у справах біженців (UNHCR) у рамках проекту «Адвокація, захист та правова допомога ВПО».

Реєстрація та документація ВПО

Загальна кількість офіційно зареєстрованих ВПО збільшилася на 1443 у порівнянні з люневим звітним періодом (1 491 528 станом на 26 березня 2018 р. у порівнянні з 1 490 085 станом на 26 лютого 2018 р.). Було зафіксовано порушення із первинною реєстрацією ВПО. Так, деякі УСЗН продовжують висувати додаткові вимоги для реєстрації ВПО серед яких: присутність орендодавця під час реєстрації, письмова згода власника приміщення на проживання в ньому ВПО, щомісячне підтвердження проживання у сільській раді, довідка від місцевого депутата та сільської ради, акт

обстеження побутово-житлових умов для переселенців, які перемістилися в межах одного населеного пункту і т.п. (Ізюмський та Дергачівський райони Харківської області, Вільнянський район Запорізької області, Бахмутський, Мар'їнський та Волноваський райони Донецької області). Окрім цього, у деяких населених пунктах було обмежено доступ ВПО до реєстрації.

Були зафіксовані випадки, коли УСЗН відмовляло в реєстрації переселенцям у Дніпропетровській області. Студенти переміщеного Донецького юридичного інституту з Донецької та Луганської

областей не можуть отримати довідки ВПО, адже військові казарми, у яких вони проживають, не класифікуються як житлові приміщення. Ідентичну проблему було зафіксовано в Новолуганському Донецької області, де ВПО проживають у садівничому кооперативі. Деякі ВПО не можуть отримати паспорт через відсутність доступу до архівних даних із НКУУТ та неможливості залучення свідків для підтвердження особи заявника. Такі випадки були виявлені в Дніпропетровській та Запорізькій областях.

Адвокація

БФ «Право на захист» здійснив 17 національних адвокаційних ініціатив у 7 напрямках. Так, було розпочато співпрацю з різними державними органами щодо розробки підзаконних актів, які стосувалися впровадження Закону №2268 про реінтеграцію Донбасу. Інші адвокаційні напрями на національному рівні були пов'язані з доступом ВПО до соціальних та економічних прав (процедура ФІ), доступом до адресної допомоги ВПО, розпорядженням №1085, яке стосується ВПО, переміщених у межах одного населеного пункту, участю у подіях, круглих столах, комітетах і конференціях щодо компенсації за зруйноване або пошкоджене житло, створенням механізмів реалізації прав на житло, землю та майно, проблемами з КПВВ, а саме їхнім фінансуванням із місцевих бюджетів у 2018 р. Також було проведено роботу із підготовки поправок та внесення змін до плану дій щодо Національної стратегії з прав людини 2020.

БФ «Право на захист» здійснив 18 місцевих адвокаційних ініціатив за 17 напрямками, у тому числі протидії зловживанню владою УСЗН у Мар'їнці під час розгляду питань, які стосуються реєстрації ВПО, завищення вартості комунальних послуг для ВПО в колективному центрі в Павлограді Дніпропетровської області і т. ін.

КПВВ «Майорське», представник БФ «Право на захист» консулює ВПО біля мобільного відділення «Ощадбанку»

Свобода пересування

Згідно з березневим звітом БФ «Право на захист» «Перетин лінії зіткнення через КПВВ», здебільшого люди, які проживають на НКУУТ, подорожують до КУУТ для вирішення питань із документами, зняття готівки та уникнення призупинення соціальних виплат через 60-денний ліміт на знаходження поза межами КУУТ. Особи, які подорожують до НКУУТ, найчастіше мають на меті відвідування родичів. Деякі місцеві мешканці Верхньоторецького Донецької області можуть подорожувати до НКУУТ поза основними КПВВ через локальні військові блокпости. Для цього вони повинні мати документальні підтвердження проживання на вулицях, які знаходяться за блокпостами. Обмеження свободи пересування продовжується в Тарамчуці Донецької області. Туди за узгодженням з місцевим військовим командуванням можуть потрапити тільки особи з місцевою реєстрацією, військові, представники гуманітарних організацій, моніторингових місій, поліції та медичні працівники. Схожу, й у чомусь, навіть, гіршу ситуацію

зафіксовано й у так званих «Чигарях» (відокремлена частина села Південне Донецької області). Так, тільки місцеві мешканці та їхні родичі, які зазначені в спеціальному списку, можуть відвідувати населений пункт. Ні поліція, ні медики не мають доступу поза військові блокпости.

3 березня 2018 р. у Станиці Луганській відбулося тимчасове обмеження руху, оскільки місцеві приватні перевізники заблокували дорогу на перехресті біля в'їзду до населеного пункту. Вони протестували проти обмеження роботи приватних перевізників на КПВВ «Станиця Луганська», яке здійснили працівники поліції. Пасажири були змушені йти 5 км пішки від автобусів на блокпості села Макарово. Ця ситуація спричинила великі незручності для місцевих мешканців та переселенців, які прямували до НКУУТ через КПВВ.

Зміст цього матеріалу є виключно відповідальністю БФ «Право на захист» та не може використовуватися, щоб передати точку зору Агентства ООН у справах біженців (UNHCR).

Костянтинівка, групова консулюація ВПО

БФ «Право на захист» - у партнерстві з HIAS - це українська некомерційна організація, яка займається захистом прав людини вразливих категорій мігрантів - біженців, вимушених переселенців, осіб без громадянства то осіб, які перебувають під ризиком безгромадянства та без документів.

Більше інформації на нашому сайті: r2p.org.ua
Якщо Ви маєте питання, будь ласка, звертайтеся: e-mail: pr@r2p.org.ua
Ми у соціальних мережах:
Facebook: [right2protection](https://www.facebook.com/right2protection)
Twitter: [R2Pprotection](https://twitter.com/R2Pprotection); Telegram: [R2Protection](https://www.telegram.com/R2Protection)

Щоб отримати правову допомогу, будь ласка, напишіть нам на e-mail: vpf.pravo@r2p.org.ua або зателефонуйте на гарячу лінію (пн-пт 9.00-18.00):
(099) 507 5090; (094) 905 6764;
(063) 496 8088; (098) 597 6472;
(044) 337 1764